

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-XXX נ' XXX

1

בפני כב' השופטת מיכל ברדנשטיין

תובעים

XXX.1

על ידי עורך הדין בן קרפל

נגד

נתבעים

XXX.1

2

פסק דין

3

4

5

6 1. לפני בקשה למתן פסק דין בהעדר התייצבות מצד הנתבעת בתביעת לשון הרע שהגיש נגדה
7 התובע לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה -1965 (להלן: **החוק**). זאת, משעה שהנתבעת לא
8 התייצבה לדיון ההוכחות שנקבע ליום 31.05.2022. התובע עתר בתביעתו ובבקשתו לפיצוי
9 כספי בסך של 1,000,000 ₪ מהנתבעת, וכן לסעד של מתן צו עשה להסרת הפרסומים וצו
10 למניעת פרסומים כאלה בעתיד.

11

12 2. אקדים ואציין כי מצאתי שיש אכן מקום לתן פסק דין נגד הנתבעת בהעדר התייצבות.
13 "בשורה התחתונה", מצאתי לקבל את התביעה, ואולם, ראיתי לחייב בנסיבות המקרה את
14 הנתבעת בפיצוי לתובע בסך של 500,000 ₪ ולא במלוא סכום התביעה, בצירוף הוצאות משפט
15 ושכ"ט בסך של 30,000 ₪. כן ראיתי לתן את הצווים המבוקשים בתביעה.

16

17

18

רקע כללי

19

20 3. התובע הוא XXX, ובין היתר, XXX.... הנתבעת אף היא XXX....

21

22 4. הצדדים הכירו בשנת XXX, ונישאו זל"ז בשנת XXX, ולהם XXX ילדים משותפים, ביניהם
23 ...XXX

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-XXX נ' XXX

5. בעניינם של הצדדים התנהלו ומתנהלים תיקים שונים. בין השאר, מתנהל ביניהם הליך
כמו כן, התנהלו בפני בית משפט זה, בין השאר, הליכים....

טענות התובע בתביעתו

6. עניינה של התביעה שבפני ב-27 פרסומים של התובעת ברשתות החברתיות במהלך שנת..., אשר התובע טוען כי הם מקימים כלפיו עילת תביעה לפי החוק, באופן המזכה אותו לטענתו, לפיצוי כספי על סך של 1,000,000 ₪ מהנתבעת, וכן לסעד של מתן צו עשה להסרת הפרסומים וצו למניעת פרסומים כאלה בעתיד.

7. התובע טוען בתביעתו כי הנתבעת איימה עליו לעת שחיו יחדיו, כי אם יעזוב אותה היא תהרוס את חייו, תבזה אותו, תשפילו ותציגו כאלים וכאנס, שפגע באשתו ובילדיו.

8. לטענת התובע, בשנת ..., ולאחר שהתובע נפרד מהנתבעת, הנתבעת החלה במימוש איומיה, ויצאה במסע השמצה והכפשות מתוכנן נגד התובע, שמטרתו לגרום להליך דמוניזציה של התובע בקרב הציבור, וזאת, באמצעות פרסומים דיבתיים.

9. התביעה מבוססת על 27 פרסומים שפורסמו על ידי הנתבעת, חלקם באופן עצמאי ויזום על ידה, וחלקם (הקטן יותר) באמצעות שיתופים לפרסומים של אחרים, ובעיקר של ..., אשר פורסמו ברשתות החברתיות במהלך שנת ..., החל מהמועד ..., מועד הפרסום הראשון, ועד למועד ..., שהוא הפרסום האחרון שקדם להגשת התביעה דן. הפרסומים מצוטטים בכתב התביעה ומצורפים כנספחים 1-27 לה.

10. התובע טוען כי מדובר בפרסומים כוזבים וזדוניים שהציגו את התובע, בין היתר, כמי שהתנכר ומתנכר לנתבעת ולילדי הצדדים; כמי שנשט את משפחתו והותירם חסרי כל; כאדם אלים ומתעלל כלפי בני משפחתו, דוחה את ילדיו וגורם נזק לבני המשפחה; כמי שהוא ...; כעברייני אלים ועוד. כל זאת, כחלק ממסע נקם זדוני במטרה לפגוע בשמו הטוב של התובע וב-XXX.

11. התובע טוען כי כל 27 הפרסומים הם פרסומים שהם בבחינת לשון הרע, כמשמעה בסעיף 1 לחוק.

12. התובע טוען, כי עקב הפרסומים נגרם לו נזק, שעניינו פגיעה בשמו הטוב והעמיד כאמור את תביעתו על סך של 1,000,000 ₪, לצד עתירתו גם לצווים.

טענות הנתבעת בכתב הגנתה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-XXX נ' XXX

13. הנתבעת, שהיתה מיוצגת על ידי עו"ד מטעמה בשלב הגשת כתב ההגנה, אישרה את עצם הפרסומים המיוחסים לה בתביעה, וכמצוטט בכתב התביעה.
14. לטענתה, מדובר בתביעת השתקה שהוגשה בחוסר תום לב מצד התובע במטרה לפגוע בחופש הביטוי של הנתבעת, ולסכל את תביעתה
15. הנתבעת טענה כי היא עובדה זו מקשה עליה להתמודד עם התנהגותו המתעללת והאכזרית של התובע. לטענתה, הנתבע פעל באלימות פיזית כלפיה, XXX... וכן הגישה תלונה במשטרה. בנוסף, התובע לטענתה נקט כלפיה אלימות מילולית וכלכלית ונטש אותה ואת ילדיהם המשותפים, תוך הותרתם ללא מזונות ובמצוקה כלכלית גדולה. לטענתה, בצר לה, היא ביצעה את הפרסומים ברשתות החברתיות ושיתפה בעוול שנגרם לה, כדי לגייס תמיכה ולגרום למכריהם המשותפים של התובע, לשנות מדרכו ומהתנהלותו.
16. לטענת הנתבעת, התובע עושה שימוש ציני באמצעי התקשורת על-מנת להפיץ שקרים אודות הנתבעת....
17. לטענת הנתבעת, עניינם של הפרסומים הוא בגידופים ובקללות שאינם עולים כדי לשון הרע. עוד ובעיקר טענה הנתבעת כי עומדות לה הגנות מכוח החוק. לעניין זה טוענת הנתבעת להגנת אמת בפרסום, לפי סעיף 14 לחוק, כאשר לטענתה, הפרסומים עוסקים בחוויותיה האישיות של הנתבעת ולכן הם אמת, ויש בהם עניין ציבורי, בהתחשב כן טוענת הנתבעת להגנת תום הלב בסעיף 15(2) לחוק, דהיינו, מדובר, לטענתה, בפרסומים שנעשו עקב חובה לעשותם, ובסעיף 15(3) לחוק, קרי, מדובר, לטענתה, בפרסומים שנעשו לשם הגנה על עניין אישי כשר.
- פירוט ההשתלשלות הדיונית עד למתן פסק הדין דנן**
18. ההשתלשלות הדיונית בתיק זה, שקדמה לבקשת התובע למתן פסק דין בהעדר התייצבות, היא חריגה מאוד, ואני רואה לפרטה.
19. לקראת המועד 15.02.2021 שנקבע לקד"ם ראשון בתיק, הגיש התובע בקשה להורות על פיצול הדיון, כמקובל בתביעות לשון הרע, כך ששאלת החבות תתברר תחילה, וכן טוען כי יש להורות על היפוך סדר הראיות בנסיבות המקרה. התובע טוען, כי מאחר והנתבעת מודה בעצם הפרסומים, הרי שלפי הכלל של הודאה והדחה, יש להורות כי היא זאת שתתחיל בהבאת הראיות. במסגרת התגובה שהגישה לבקשת התובע, באמצעות ב"כ שייצגה לאותה השעה,

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392 XXX נ' XXX

- 1 הנתבעת התנגדה לפיצול הדיון מטעמים של יעילות, וכן טענה כי אין מקום לשינוי בסדר
2 הבאת הראיות.
- 3
- 4 **לקד"ם שהתקיים ביום 15.02.2021, לא התייצבה הנתבעת, בלא שביקשה רשות לא**
5 **להתייצב, וממילא בלי שניתנה החלטה המתירה כן. ואולם, בא כוחה לאותה העת, התייצב**
6 **לדיון.**
- 7
- 8 **בהסכמת הצדדים, נקבע במועד האמור המתווה הדיוני של ניהול ההליך, כדלקמן:**
- 9 א. משיקולי יעילות, הדיון בסוגיית האחריות ובנוק יתקיים במאוחד, תוך סטייה מהכלל
10 הרגיל בתביעות לשון הרע.
- 11 ב. **הנתבעת תביא את ראיותיה ראשונה, וזאת במכלול הנושאים שבכוונתה להביא**
12 **ראיות, לרבות ראיות שלולא ההסכמה הדיונית, היא היתה רשאית להגיש, בהתאם**
13 **לסעיף 22 לחוק, רק לאחר קביעת החבות, ככל שהיתה נקבעת החבות.**
- 14 ג. התובע יביא ראיותיו לאחר הנתבעת.
- 15 ד. עדויות הצדדים ישמעו בעל פה, בהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי.
- 16 ה. עד 10 ימים לפני מועד ההוכחות, כל אחד מהצדדים יגיש תיק מוצגים, שבו יכלול
17 את כל המסמכים שעליו הוא מתבקש להסתמך בהליך.
- 18 ו. מאחר וכל אחד מהצדדים מתכוון להעיד עדים מטעמו, בתוך 14 ימים, תגיש הנתבעת
19 הודעה ובה ציון שמות העדים שיעידו מטעמה, בצירוף תמצית או תכלית עדותם.
- 20 ז. בתוך 14 ימים לאחר מכן, יגיש התובע הודעה דומה מטעמו ביחס לעדים שהוא
21 מתכוון להעיד.
- 22 ז. מועד להוכחות יקבע לאחר הגשת ההודעות של הצדדים, כאמור בסעיפים ה' ו-ו'
23 לעיל.
- 24 **ב"כ הנתבעת דאז אכן הגיש רשימת עדים מטעם הנתבעת ותיק מוצגים, והתובע הגיש אף**
25 **הוא רשימת עדים ותיק מוצגים מטעמו.**
- 26
- 27 **דיון קד"ם שני היה קבוע ליום 11.10.2021. במועד זה הנתבעת כבר לא היתה מיוצגת, שכן**
28 **הוגשה בקשה מצד ב"כ להשתחרר מהיצוג והוא שוחרר מהיצוג, ומני אז לא הודע על יצוג**
29 **אחר מטעם הנתבעת. יום אחד בלבד לפני הדיון, הגישה הנתבעת בקשה לדחיית מועד הדיון**
30 **בנימוקים שקשורים במצבו של ..., ובית המשפט נעתר לבקשת הדחייה, וקבע דיון קד"ם**
31 **ליום 06.12.2021.**
- 32
- 33 **דא עקא, הנתבעת לא התייצבה גם לדיון שהתקיים ביום 06.12.2021, בלי שהגישה כל בקשת**
34 **דחיה, וממילא בלי שניתנה החלטה בבקשת דחיה.**
- 35

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

- 1 כאמור בהחלטה שניתנה בדיון מיום 06.12.2021, ביום 02.12.2021, המזכירות עדכנה את
2 המותבת כי היא שוחחה עם הנתבעת והזכירה לה את מועד הדיון הקבוע ליום 06.12.2021,
3 והנתבעת מסרה לה כי היא לא תגיע לדיון היות ויש לה, לדבריה.... המזכירות הנחתה את
4 הנתבעת להגיש בקשת דחייה. חרף השיחה עם המזכירות לא הוגשה כאמור, כל בקשה מטעם
5 הנתבעת.
- 6
7 **25. בדיון שהתקיים ביום 06.12.201 עתר התובע, על רקע האמור, למתן פסק דין בהעדר**
8 **התייצבות, ודחיתי את בקשתו, אם כי חייבתי את הנתבעת בהוצאות לתובע בסך של 5,000**
9 **ש הוצאות משפט בגין אי ההתייצבות. לצד האמור, קבעתי בסעי' 1 להחלטה כי:**
- 10
11 "אילו הדיון היה קבוע היום להוכחות, והנתבעת לא היתה מתייצבת, הרי
12 שללא ספק היה מקום להפעיל את תקנה 75 שחלה בבית המשפט לענייני
13 משפחה מכוח תקנה 23 לתקנות סדר דין משפחה, והדברים הובהרו גם
14 בסעיף 11 להחלטתי מיום 15.2.21".
- 15
16
17 **באותה החלטה קבעתי כי התיק נקבע להוכחות ליום 28.04.2022 בשעה 09:00 לשמיעת**
18 **כל עדי הצדדים.**
- 19
20 **26. המזכירות שלחה את פרוטוקול הדיון וההחלטה מיום 06.12.201 לנתבעת באמצעות דואר**
21 **ישראל וקיים אישור מסירה בתיק בחתימת הנתבעת. כן בוצעה מסירה על ידי ב"כ התובע**
22 **לנתבעת באמצעות אפליקציית הוואטס-אפ ובאמצעות דוא"ל, בהתאם לדרכי ההמצאה**
23 **שנקבעו החלטה שניתנה ביום 10.4.2022 (שבה נעתרתי לבקשת ב"כ התובע לנוכח קשיים**
24 **במסירה הרגילה; ראו הודעת ב"כ התובע שהוגשה לתיק ביום 12.04.2022).**
- 25
26 **27. ביום 24.04.2022 הוגשה מטעם התובע בקשה דחופה לפטור את התובע מהתייצבות לדיון**
27 **ההוכחות ביום 28.04.2022, ולחילופין לדחות את מועד הדיון, בנימוק כי נשמט מיומנו של**
28 **התובע מועד הדיון וכי הוא מצוי ב-XXX משם ישוב רק ב-XXX....**
- 29
30 **28. בהחלטותיי מיום 24.04.2022 עמדתי על התקלה החמורה שנפלה, שעה שבית המשפט הקצה**
31 **יום שלם לשמיעת הראיות. עם זאת, ובנסיבות שנוצרו, ומשעה שבהתאם להחלטה מיום**
32 **15.02.2021, הנתבעת אמורה היתה להביא ראיותיה ראשונה, ובשים לב לכך שהיא הגישה**
33 **רשימה של 12 עדים מטעמה, קבעתי כי במועד 28.04.2022 ישמעו עדי הנתבעת בלבד, ופטרתי**
34 **את התובע מהתייצבות לדיון זה.**
- 35

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392 XXX נ' XXX

29. ביום 27.04.2022, יום אחד לפני מועד ההוכחות שנקבע, הגיש ב"כ התובע הודעה לתיק ובה ציין כי בשיחה עם הנתבעת הוברר לו כי XXX..., וכי לא ברור אם היא תתייצב לדיון. ב"כ התובע ביקש הנחיות בעניין מועד הדיון.
30. בעקבות שיחה שקיימה מזכירת המותבת עם הנתבעת ביום 27.04.2022, ולאחר שהוברר כי הנתבעת ..., וכי היא במצב רגשי קשה ולא תתייצב לדיון, ניתנה החלטה המורה על ביטול מועד דיון ההוכחות הקבוע ליום 28.04.2022.
31. בהחלטה זו מיום 27.4.22 נקבע התיק להוכחות לשמיעת כל העדים ליום 31.05.2022. יצוין כי בסעי' 7 להחלטה נקבע כי: "הנתבעת תגיש בתוך 5 ימים רשימה עדכנית של העדים מטעמה וכתובותיהם לצורך זימונם ע"י ביהמ"ש. ככל ולא תגיש רשימה כאמור, וככל שלא יגיעו לדיון העדים מטעמה, יראו אותה כמוותרת עליהם, ולא תשמע הטענה כי יש לקבוע מועד נוסף לזימונם". בהתאם להחלטתי זו, היה על ב"כ התובע לבצע מסירה של ההחלטה לנתבעת. בהודעות שהגיש ב"כ התובע לתיק ביום 04.05.2022 הוא הבהיר כי מסר את ההחלטה באמצעות אפליקציית הוואטסאפ ובאמצעות הדוא"ל, בהתאם להחלטות שנקבעו לעניין המצאה, וצירף את אישורי המסירה.
32. הנתבעת לא הגישה רשימה של עדים עם כתובותיהם לזימון ובית המשפט ציפה כי במועד הדיון 31.05.2022 הנתבעת תתייצב עם עדיה.
33. ביום 30.05.2022 הגישה הנתבעת בקשה בכתב ובה עתרה לדחיית מועד ההוכחות 31.05.2022 בנימוק כי היא מבקשת להסדיר לעצמה ייצוג משפטי. התובע התנגד מכל וכל לבקשה, וטוען כי הנתבעת פועלת בכל דרך להכשלת קידום ההליך. בו ביום, בשעה 14:00 לערך, ניתנה החלטה מפורטת ומנומקת על ידי הדוחה את בקשת הנתבעת, וזאת, בין היתר, בשל הזלזול של הנתבעת בזמנו של בית המשפט, בנסיבות שבהן עמדו לרשות הנתבעת חודשים ארוכים מאוד להסדרת ייצוג, דבר שלא נעשה, ומה גם שהבקשה הוגשה ערב הדיון ממש, כאשר ביטולו, ועוד בפעם השניה, היה מביא להורדתו לטימיון של יום שיפוטי שלם נוסף שהוקצה לתיק. הובהר בהחלטה כי הדיון יתקיים כמתוכנן וככל שהנתבעת לא תתייצב לדיון ינתנו הנחיות לקידום וסיום ההליך, כמתוכנן.
34. ביום 31.05.2022 בשעה 09:00 התייצבו התובע ובאי כוחו לדיון ההוכחות. הנתבעת לא התייצבה.
35. במועד האמור, בשעה 08:30 - קרי, כחצי שעה לפני שעת תחילת דיון ההוכחות - מצאתי כי הנתבעת הגישה בקשה לפסילתי כמותבת הדנה בתיק. הבקשה נדחתה על ידי המזכירות בשל אי תשלום אגרה. חרף זאת, ראיתי לבקש את תגובת התובע שנרשמה בפרוטוקול הדיון

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392 XXX נ' XXX

- מיום 31.05.2022. לאחר שבחנתי את הבקשה לגופה ניתנה על ידי החלטה מפורטת מיום 31.05.2022 (במסמך במערכת), שבה **דחיתי את בקשת הפסילה**, מהנימוקים שפורטו.
36. מיד עם מתן ההחלטה בדבר דחיית בקשת הפסילה, בשעה 09:40 לערך, הגיעה לדיון הגב' XXX, שציינה כי היא XXX בהכשרתה ומצויה בקשר עם הנתבעת זה שנים, ובפיה **בקשה בשם הנתבעת לדחות את מועד הדיון**, בנימוק כי הנתבעת מאושפזת XXX בבית החולים מאז אמצע הלילה. ב"כ התובע הפנה שאלות ל-XXX, והיא השיבה עליהן, כמפורט בפרוטוקול הדיון מיום 31.05.2022, ולאחר מכן טען כי יש לדחות את בקשת הדחיה בנימוק העיקרי כי מדובר באישפוז יזום שנבחר על ידי הנתבעת בעיתוי שנבחר במטרה יחידה או עיקרית והיא לנסות בדרך נוספת להביא שוב לביטול יום ההוכחות שנקבע, ולמנוע קידום ההליך.
37. **בדיון ניתנה על ידי החלטה מפורטת, שבה ראיתי לדחות את הבקשה הנוספת של הנתבעת לדחות את מועד ההוכחות.** להלן לנוחיות ציטוט ההחלטה במלואה:
1. "כאמור בפתח הדברים, הנתבעת לא התייצבה לדיון ההוכחות שנקבע להיום. זו הגם שבקשת דחיה שהגישה אתמול בנימוק שהיא מבקשת להסדיר לעצמה יצוג, נדחתה אתמול בהחלטה מפורטת ונמסרה לנתבעת.
2. בשעה 09:42 נכנסה לאולם גב' לאה XXX ומסרה כי היא מבקשת דחיה של הדיון בשם הנתבעת, היות והנתבעת מאושפזת מאז הלילה במחלקת XXX בבית חולים XXX. גב' XXX ציינה כי היא מצויה בקשר עם הנתבעת זה שנים, וההיכרות ביניהם על רקע היותה סומכת משפחתית. גב' XXX הציגה צילום של שני מסמכים באמצעות הטלפון הנייד שלה, האחד הפניה מיום 30.5.22 למיון, והשני, מסמך מ-XXX מיום 31.5.22, שמוכתר כ"אישור" ומצויין בו כי הגב' XXX "אושפז/קיבל טיפול" בבית חולים במחלקה XXX. יצויין, כי גב' XXX ציינה כי היא גרה ב-XXX והגיעה לדיון בעקבות שיחה טלפונית שהתקיימה בינה לבין הנתבעת, ביוזמה של הנתבעת, בשעה 8 בבוקר לערך, והגיעה לדיון באמצעות מוניות XXX.
3. התובע מתנגד לדחיית הדיון מכל וכל ומפנה לכך שבשתי הבקשות שהגישה הנתבעת ביממה האחרונה, הן בקשת הדחיה והן בקשת הפסילה, לא נאמר דבר וחצי דבר אודות בעיה רפואית וצורך באשפוז.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-XXX נ' XXX

1 התובע טוען עוד, כי מדובר בצעד שהוא המשך של דפוס התנהגות קבוע מצד
2 הנתבעת שמנסה להכשיל את קידום ההליך.

3 ב"כ התובע טוען, כי גב' XXX, שנשלחה ע"י הנתבעת, היא זו שלמעשה עומדת
4 על בקשת הדחיה, היא זו שלמעשה תמרצה את הנתבעת לאשפו את עצמה
5 באשפוז אלקטיבי. כמו כן, לטענתו גב' XXX חוייבה ב-XXX...

6
7 4. מצאתי לדחות את בקשת הנתבעת לדחות את הדיון ש"הוגשה" באמצעות
8 גב' XXX.

9
10 5. מאז הוגשה התביעה, הנתבעת באופן שיטתי נמנעת מלהתייצב לדיונים
11 ומגישה בקשות דחיה כל פעם מסיבה אחרת. כך בקד"מ ראשון שהתקיים ביום
12 15.2.21, היא לא התייצבה בלי שביקשה רשות שלא להתייצב, והתייצב לדיון ב"כ
13 בלבד שייצגה באותה נקודת זמן. יום אחד לפני קד"מ נוסף שנקבע ליום 6.12.21,
14 הנתבעת מסרה למזכירה כי היא לא תגיע לדיון היות ויש לה בדיקה בוועדה
15 רפואית. המזכירות הנחתה אותה להגיש בקשת דחיה, אך כל בקשה כזו לא
16 הוגשה. ביום 6.12.21, התקיים הקד"מ ללא נוכחות הנתבעת, אף שהיא לא
17 שוחררה מהדיון, והתיק נקבע להוכחות ליום 28.4.22. יום אחד לפני מועד
18 ההוכחות הגישה הנתבעת בקשת דחיה ונימקה אותה במצבו הרפואי של אחד
19 מילדי הצדדים, ועקב כך הדיון בוטל, הגם שבית המשפט הקצה לכך יום שלם
20 ביומנו, ולא ניתן היה, כמובן, לעשות שימוש בזמן השיפוטי שירד לטימיון לטובת
21 תיקים אחרים. מועד ההוכחות החדש נקבע להיום.

22
23 6. אתמול הגישה הנתבעת בקשת דחיה בנימוק, כאמור, שהיא מבקשת
24 להסדיר יצוג, והבקשה נדחתה בהחלטה מפורטת.

25
26 7. דעתה של הנתבעת לא נחה מכך והיא הגישה לתיק בקשת פסילה, וניתנה
27 היום החלטה מפורטת שדחתה את בקשת הפסילה.

28
29 8. צודק התובע כי בשתי הבקשות שהוגשו ביממה האחרונה, אף שהן בקשות
30 ארוכות, לא נאמר דבר וחצי דבר בעניין מצבה הרפואי של הנתבעת, ומתקבל
31 הרושם הברור כי האשפוז במחלקת נשים, הוא אשפוז יזום ע"י הנתבעת, כאשר
32 היוזמה בבחירת העיתוי קשורה להבנתי למועד הדיון, וזאת בלי כמובן להביע
33 [עמדה] לגבי מצבה הרפואי של הנתבעת, אשר ככל הנראה מצריך טיפול. הדגש
34 הוא על היוזמה לעיתוי של האשפוז שהוא, כאמור, מעלה יותר מסימן שאלה.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-XXX נ' XXX

9. יתרה מכך, גב' XXX מסרה היום בדיון כי הבעיה הרפואית שממנה סובלת הנתבעת שהיא בעיה XXX, היא בעיה נמשכת ולא חדשה, וכי הנתבעת דיברה איתה על כך ביום שישי האחרון, דהיינו לפני כחמישה ימים. חרף זאת, עניין זה לא נזכר בבקשות שהוגשו ע"י הנתבעת. העדה מסרה עוד, כי הנתבעת דיברה איתה גם אתמול וסיפרה על כאבים. גב' XXX מסרה כי היא דיברה עם הנתבעת בפעם האחרונה לפני אשפוז בחצות הלילה אתמול, ואולם לא היה בידה לאתר בטלפון הנייד שלה, אף שגב' XXX מסרה כי השיחה היתה בטלפון הנייד שלה, שיחה בינה לבין הנתבעת (גב' XXX שללה כל אפשרות כי התקיימה שיחה באמצעות אפליקציית הוואטסאפ, ואף סירבה לבדוק במכשיר שלה אפשרות כזו).

10. אוסיף בהערת אגב, כי הגם שבקשת הפסילה הוגשה היום, גב' XXX מסרה כי בקשת הפסילה הועברה אליה לפני שבועיים, וגם עניין זה מחזק מאוד את הרושם כי הנתבעת עושה כל שלעיל ידה כדי למנוע קידום ענייני של ההליך, וזאת הן ע"י הימנעות קבועה מלהתייצב לדיונים בתיק דנן, והן ע"י הגשת בקשות דחיה בסיבות מסיבות שונות.

11. אוסיף עוד, כי הנתבעת ציינה בבקשת הפסילה שהגישה היום בעמ' 3 "ברצוני ליידע אותך בזאת כי אין בכוונתי להגיע לשום דיון יותר בבית המשפט שלך".

דומתני, כי הדברים מדברים בעד עצמם.

12. הנה כי כן, התרשמותי הברורה היא, כי מועד האשפוז, שעות ספורות לפני תחילת דיון ההוכחות, הוא יזום, וכי הנתבעת מנסה למעשה למנוע דיון ענייני, ולכך אין לתת יד.

13. אציין עוד, כי בהתאם להחלטה מיום 27.4.22, נדרשה הנתבעת לפרט את כתובות העדים מטעמה לצורך זימונם ע"י בית המשפט, וזאת בתוך 7 ימים, אף שההחלטה נמסרה לה היא לא הגישה הודעה לתיק. יתר על כן, מתברר כי גב' XXX, שרשומה ברשימת העדים מטעם הנתבעת שהוגשה ביום 9.3.21, כלל לא ידעה לדבריה שעליה להעיד היום, והיא הגיעה למעשה כשליחה רק לצורך הבקשה לדחיית הדיון. כלומר, הנתבעת לא נערכה כלל לקיום הדיון היום, ולא התכוונה כי הדיון יתקיים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

14. כאמור, בהחלטה שניתנה אתמול, שבה דחיתי את בקשת הדחיה, המשאב השיפוטי הוא משאב ציבורי לטובת כלל המתדיינים, ולא יתכן להוריד לטימיון מועדי הוכחות ששוריינו ביומנו של בית המשפט, וזאת על חשבון המתדיינים הרבים שממתינים לדיון.

15. לנוכח האמור, הדיון שנקבע להיום יתקיים...".

ההדגשות הוספו.

הבקשה למתן פסק דין בהעדר התייצבות וההחלטה בה

38. לאחר מתן ההחלטה האמורה, ביקש התובע בדיון שהתקיים ביום 31.05.2022 כי ינתן לטובתו פסק דין בהעדר התייצבות, וזאת על יסוד כתב התביעה, בצירוף טיעונים קצרים שנכללו בפרוטוקול הדיון מיום 31.05.2022, בעיקר לענין הנזק שנגרם לתובע עקב הפרסומים.

דיון הוכרעה

39. תקנה 75(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 (להלן: **תקנות סדר הדין האזרחי**), שכותרתה "אי התייצבות לדיון", שחלה בהליכים בבית המשפט לענייני משפחה מכוח תקנה 23 לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020, קובעת כדלקמן:

"לא התייצב בעל דין ולא ניתן טעם סביר לאי – ההתייצבות, יחולו הוראות אלו:

...

(2) לא התייצב הנתבע והתובע התייצב, רשאי התובע להוכיח את תביעתו, ויהיה זכאי לסעד שביקש לפי הראיות שהתקבלו".

40. סבורתני כי אכן יש מקום להעתר לבקשת התובע ולתן פסק דין בהעדר התייצבות. זאת, משלא נמצאה הצדקה לאי התייצבות הנתבעת לדיון ההוכחות שנקבע ליום 31.05.2022, ולאחר שדיון הוכחות קודם נדחה לבקשתה שהוגשה ערב הדיון, וכן, לאחר שפעם אחר פעם הקפידה הנתבעת שלא להתייצב לדיונים, ונמנעה מראש מלהיערך לדיון ההוכחות, ואף הצהירה במפורש, במסגרת בקשתה לפסילת כמותבת בתיק כי לא תתייצב לשום דיון בפניי (ראו: עמ' 3 לבקשת הפסילה שהוגשה ביום 31.05.2022).

41. ודוק, זכות הגישה של הנתבעת לערכאות לא נפגעה בנסיבות אלו, שכן זכות זו ניתנה לה והיא בחרה שלא לממשה. כבר נפסק כי: **"שום מערכת שיפוטית לא תוכל לשאת משיכת הליכים**

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

שיפוטיים ללא סוף תוך ניצול לרעה של סדרי הדין ובזבוז של משאביה" (רע"א 83/01 וייס
נ' מרדכי פ"ד נה(3) 730, 732 (2001)).

מאחר והפרסומים עצמם אינם שנויים במחלוקת, והיות ובהתאם למתווה הדיוני שנקבע
בהסכמת הצדדים בקד"ם מיום 15.02.2021, על הנתבעת היה להביא ראיותיה ראשונה, הרי
שמשעה שהנתבעת לא התייצבה לדיון ההוכחות שנקבע ליום 31.05.2022, ולא דאגה
להתייצבות עדיה, זכאי התובע לפסק דין, על בסיס הראיות שהוא הביא.

היות, וכמפורט להלן, התובע הראה כי הפרסומים מהווים לשון הרע בהתאם לחלופות בסעי'
1-1 (1) לחוק, והיות ונטל הוכחת ההגנות שלהן טענה הנתבעת בכתב הגנתה (הגנת אמת
בפרסום לפי סעי' 14 לחוק, והגנת תום הלב לפי סעי' 15(2) ו-15(3) לחוק) מוטל על הנתבעת
ובהעדר התייצבות היא ממילא לא הוכיחה אותן, יש בעיקר לדון בגובה הפיצוי המגיע לתובע,
לצד הצווים שביקש.

כפי שצויין בפתח הדברים, בנסיבות המקרה, מצאתי לפסוק לתובע סכום נמוך יותר מזה
שעתר לו, מהנימוקים שיפורטו בהמשך, וכן להעתר לצווים שביקש.

התובע הוכיח כי פרסומים 2-27 נושא התביעה מהווים לשון הרע לפי החוק

סעיף 1 לחוק מגדיר את המונח לשון הרע כדלקמן:

"דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרע לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,

במשלח ידו או במקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית

או מוגבלותו;"

ההלכה היא כי כדי לקבוע האם הביטוי נושא הפרסום מהווה לשון הרע, יש לבחון את הביטוי
על פי אמות מידה אובייקטיביות. יש לבדוק מהי המשמעות, לדעת השופט היושב בדיון, שקורא
סביר היה מייחס לאותן מילים, ואין חשיבות לכוונת המפרסם או לאופן בו הובן הפרסום על
ידי הנפגע (ראו למשל: ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי, נבו, ניתן ביום
04.08.2008).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392 XXX נ' XXX

47. עיון בפרסומים - המצוטטים כולם בפורמט נוח לקריאה בכתב התביעה (כאשר הנתבעת לא חלקה על כך שהפרסומים מצוטטים באופן תואם למקור) - מעלה כי התובע הוכיח שמדובר בפרסומים שנופלים בגדר אחת מהחלופות בסעי' 1(1) - 1(3) לחוק, ולרוב בכולן. זאת, למעט הפרסום הראשון, שבו כותבת התובעת: "XXX..." (מוצג 1 לתיק מוצגי התובע), אשר לו עמד בבדידותו, אשר אפשר אולי היה לסווגו כקללה או גידוף שלא היה בו כשלעצמו להצמיח זכות לסעד מכוח החוק.

48. כך לדוגמה, בפרסום החמישי מיום... (מוצג 5 לתיק מוצגי התובע), הנתבעת כתבה בעמוד הפייסבוק שלה כדלקמן:

".....XXXXXXX12"

ובתגובות לפרסום זה הוסיפה הנתבעת וכתבה:

".....XXXXXXX"

49. דוגמה נוספת היא הפרסום ה-13, מיום XXX (מוצג 13 לתיק מוצגי התובע). הנתבעת כתבה בעמוד הפייסבוק שלה כדלקמן:

"...XXXXXXX"

50. דוגמה נוספת, מתוך פרסום 19, מיום XXX (מוצג 19 לתיק מוצגי התובע), הנתבעת כתבה בעמוד הפייסבוק שלה כך:

"...XXXXXXX"

51. ועוד דוגמה מצויה בפרסום ה-23 מיום XXX (מוצג 23 לתיק מוצגי התובע). הנתבעת כתבה בתגובות לפרסום של XX בעמוד הפייסבוק שלו כדלקמן:

"...XXXXXXX"

52. מדובר בדוגמאות בלבד מתוך שלל הפרסומים נושא התביעה, שמתפרשים לאורך תקופה של כחצי שנה. מדובר בפרסומים מכפישים שכוללים האשמות חמורות כלפי התובע, במדרג גבוה,

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392 XXX נ' XXX

1 תוך שניתן לראות מגמה של אסקלציה בהצגה המשחירה של התובע. מהפרסומים עולה תמונה
2 שבה מצטייר התובע כאדם אכזר ומתעלל באשתו וביוצאי חלציו, מתנכר, מזניח ומפקיר
3 רגשית וכלכלית את בני משפחתו, XXXXXX... בנוסף, בחלק מהפרסומים התובע מוצג אף כמי
4 XXXXXX... עוד מתואר התובע כמי XXXXXXXX... מדובר בפרסומים שכוללים תוכן שנחזה
5 כמפורט ומנומק, כאשר לעיתים הנתבעת מציינת שבידיה ראיות דוגמת הקלטות, כך שמדובר
6 בפרסומים אשר על פניהם נועדו לשכנע את הקוראים באמיתות הדברים ולגבש עמדה שלילית
7 על התובע.

8
9 53. בנסיבות אלו, אין לראות בדברים כקללות וגידופים גרידא שנכתבו בעידנא דריתחא, אשר
10 הקורא הסביר לא היה מייחס להם משמעות או ששיקולי מדיניות משפטית לא היו מצדיקים
11 הענקת סעד בגינם מכוח החוק. התובע הראה כי כל אדם סביר שנחשף להתבטאויות שנכללו
12 בפרסומים 27-2 עלול לבוז לתובע, ועלול לשמור ממנו מרחק ועלול לבקש לגנותו ולהחרימו,
13 לרבות XXXXXXXX.

14
15 54. לפיכך, ובהתאם למבחן האובייקטיבי, התובע הוכיח כי הפרסומים שמספרם 27-2 נופלים
16 לגדר החלופות בסעיפים 1(1) - 1(3) לחוק.

ההגנות שלהן טענה הנתבעת לא הוכחו בהעדר התייבבות

17
18
19
20 55. הנתבעת טענה בכתב הגנתה כי עומדות לה הגנות לנתבעת מכוח סעי' 14 לחוק, שעניינה באמת
21 בפרסום, ולהגנת תום הלב לפי מהחלופות בסעי' 15(2) ו-15(3) לחוק.

22
23 56. סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע קובע כי:

24 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר
25 שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך
26 בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש. הגנת תום
27 לב".

28 57. כדי להרים את הנטל המוטל עליה להוכחת הגנה זו, על הנתבעת להוכיח אפוא את קיומם של
29 שני יסודות: האחד, אמיתות הפרסום והשני, קיום עניין ציבורי בפרסום.

30
31 58. הנתבעת טוענת בנוסף בכתב הגנתה לקיום הגנת תום הלב לפי סעי' 15(2) ו-15(3) לחוק. סעיף
32 15 לחוק קובע בהקשרים שלהם טענה הנתבעת כדלקמן: בהם מבקשת הנתבעת להיתלות:

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-XXX נ' XXX

- 1 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם
2 או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:
3
4 ...
5 (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו
6 חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;
7
8 (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או
9 הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו
10 ענין אישי כשר"
11
12 59. בהתאם לסעי' 15 לחוק, נתבע בלשון הרע יוכל ליהנות מאחת משתי-עשרה ההגנות הקבועות
13 בו, אם הוכיח שני תנאים: הראשון, כי עשה את הפרסום בתום לב והתנאי השני הוא שהנתבע
14 יוכל להצביע על כך שעשה את הפרסום באחת מן הנסיבות שבסעיף 15.
15
16
17 60. נטל הוכחת הגנות אלו הוא על הנתבעת. מאחר והיא לא התייצבה לדיון ההוכחות, היא
18 ממילא לא הוכיחה אותן.
19
20 **הפיצוי שלו זכאי התובע**
21
22 61. על רקע מכלול האמור, כל שנותר לדון בו הוא גובה הפיצוי שלו זכאי התובע, ובצווים שביקש.
23 62. סעיף 7א לחוק, שכותרתו "פיצוי ללא הוכחת נזק", קובע כי:
24 "(א)...
25 (ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע
26 לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.
27 (ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה
28 בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה
29 על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק..."
30
31 בהתאם לס"ק (ה) "הסכומים האמורים בסעיף זה יעודכנו ב-16 בכל חודש, בהתאם לשיעור
32 עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי...".
33

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

63. משמע, בית המשפט רשאי לקבוע כי נפגע מעוולה של לשון הרע זכאי לפיצוי כספי בסכום של עד 50,000 ₪ כסכומו עדכני להיום, או כפל הסכום, ככל והוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע".

החוק קבע "תקרה" מבחינת גובה הפיצוי הכספי בגין עוולה של לשון הרע, ללא הוכחת נזק, אך ברי כי המחוקק העניק לבית המשפט מרחב של שיקול דעת בבואו לקבוע גובה הפיצוי.

64. בעת פסיקת פיצויים בגין לשון הרע, יתחשב בית המשפט במכלול הנסיבות ובין היתר בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד (ע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510).

65. במקרה דנן, יש לקחת בחשבון את הלשון המועצמת והבוטה שבה נקטה הנתבעת בפרסומים, את ריבוי הפרסומים והתפרשותם לארוך תקופה של כחצי שנה, ותוכנם הפוגעני ברף הגבוה, עד כדי הצגת התובע כאדם בלתי אנושי, נצלן, אנוכי אכזרי, XXXXX. כן יש לקחת בחשבון את הפלטפורמה שנבחרה – רשתות חברתיות אשר ציבור רחב ביותר יכול להחשף לפרסומים, ואף נחשף בפועל, כפי שעולה מצילומי המסך של הפרסומים שצורפו לתיק המוצגים. עוד יש לקחת בחשבון את העובדה XXX....

66. התובע אף הראה את היקף הפגיעה שנגרמה לו בפועל. לעניין זה, אין לי אלא לצטט מדבריו בפרוטוקול הדיון מיום 31.05.2022, שמענה לשאלות בית המשפט:

ש. לא ברור לי מהתביעה מי חשף לפרסומים האלה נושא כתב התביעה. מי יכול להיחשף אליהם?

ת. קודם כל זה לא חסום לאף אחד. אם את לא מחוברת לרשתות החברתיות, העיתונות האינטרנטית לוקחת את זה ומפרסמת את זה.

ש. נגיד שאני פותחת פייסבוק...

ת. את נכנסת ל-XXX, ואת בהצגה הכי מכוערת בעיר.

ש. כל מי שיש לו פייסבוק יכול להיחשף?

ת. כן. אומר בכנות, המימדים והנפוצות בגלל הכיעור שבדבר, ובגלל המציצנות שבדבר, ובכלל הארסיות שבדבר, יש קהל עצום. אם היו תקופות שאמרתי מי יקשיב לדברים.

ש. יש לך מושג כמה אנשים היו רואים את הפרסום הזה?

ת. מאות אלפים נחשפו. יכלו להיחשף מליונים.

ש. XXXXXXXX...

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-XXX נ' XXX

ת. XXXXXXXX...

ש. כמה שיתופים נעשו לפרסומים האלה נושא כתב התביעה?

ת. קודם כל, מעבר לכתב התביעה, כל עוד המשפט מתנהל, הדבר הזה תופס תאוצה. אני יודע שיש אלפי ציפיות ושיתופים.

ב"כ התובע: לכל פרסום ניתן לראות נכון ליום צילום המסך את כמות השיתופים, כמות הלייקים.
מרשי לא יודע מבחינה טכנית, בגלל ששמו מוזכר בתוך הפרסומים, הרשת החברתית מתממשקת עם גוגל.

XXXX.....

..

XXXX" (עמ' 21-22 ; ההדגשות הוספו).

67. הנה כי כן, אף כי לפי החוק לא נדרש מתובע להוכיח נזק, אלא די בכך שהפרסום עלול להשפילו, לגרום לשנאה כלפיו, לבזותו וכיוצ"ב כמשמעות החלופות בסעי' 1 לחוק, בפועל התובע הראה כי הוא ניזוק ואף בצורה משמעותית, לרבות XXX... (אף שאין בפני תשתית לגבי היקף הנזק בהקשר זה), וכן XXX...

68. כפי שעולה מהפרסומים שצורפו לתיק המוצגים מטעם התובע, אכן נחשף לפרסומים קהל רחב מאוד. וכפי שציין ב"כ התובע בטיעונו לפני ביום 31.05.2022 :

"אני מפנה לנספחי כתב התביעה, שהם נכונים ליום תצלום המסך שהגשנו ביום הגשת התביעה (ונוכלו בתיק המוצגים מטעם התובע – מ.ב.). מאז ועד היום כמות השיתופים, התגובות והציפיות רק טפחו. מדובר בחשיפה של מאות אלפי אנשים. גם יש אנשים שלא מגיבים. למשל בפרסום 2, הגיבו XXX איש, ושיתפו XXX איש. אם שיתפו 72 למשל יש לו 1,000 חברים בפייסבוק, הפרסום הזה הגיע לעוד 72,000 נה, וכך לגבי כל הפרסומים. למשל נספח 4, מדובר בסרטון, אפשר לראות שצפו בסרטון הזה נכון ליום הצילום XXX אנשים, כך זה ממשיך. הנזק ממשיך.
להתנהלות של הנתבעת חשופים מאות ואלפים, כל מה שצריך לעשות להיווכח זה להיכנס לדף הפייסבוק שלה, שהוא כלי הנשק שלה, דרכו היא עברה, וממשיכה לעבור על החוק, והדברים צריכים להיאמר" (עמ' 22).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

69. נותר אפוא לקבוע את גובה הפיצוי שיש לפסוק לתובע, בהנתן מכלול האמור.
70. כידוע, עקרון בסיס ומנחה בדיני הפיצויים בנוזקין הוא השבת המצב לקדמותו. לפי עיקרון זה, יש לפסוק לניזוק פיצוי שיעמידו, ככל הניתן באמצעים כספיים, במצב בו היה נתון אלמלא מעשה העוולה, גם אם לא תמיד ניתן להשיב את הגלגל אחור במובן הפיסי, כגון מקום שעסקין בפגיעה גופנית בלתי הדירה.
71. משעה שהנתבעת לא התייצבה לדיון, ובשים לב לריבוי הפרסומים ועצימות תכנם הפוגעני, לכאורה יש מקום לחייב את הנתבעת בסכום שלו עתר התובע בכתב התביעה – 1,000,000 ₪.
72. יחד עם זאת, אני רואה לקחת בחשבון את העובדה הידועה לי מתוך הכרות עם המשפחה בתיקים קשורים שהתנהלו בפני, כי הנתבעת במצב כלכלי קשה – והדבר עולה גם מהמסמכים שצורפו כמוצג 3 לתיק המוצגים מטעם הנתבעת - ולפסוק פיצוי נמוך יותר, מזה ששייב את מצבו של התובע לקדמותו.
73. לעניין זה אציין כי בשנים האחרונות, ניתנו פסקי דין על ידי בית המשפט העליון, פסקי דין שיש בהם, על פניהם, משום סטיה מעקרון השבת המצב לקדמותו, בין כלפי מעלה ובין כלפי מטה.
74. כך, בית המשפט העליון סטה לכאורה מעקרון השבת המצב לקדמותו לטובת **הגנה על החופש** (אוטונומיה), **ושוויון** (צמצום פערים בהכנסות), כלפי מעלה, והדוגמה המדוברת ביותר לעניין זה פס"ד ע"א 10064/02 **"מגדל" חברה לביטוח בע"מ נ' רים אבו חנא**, ס(3) 13 (2005). באותו עניין, ועל אף הכלל כי את הפסד ההשתכרות של קטין יש לחשב לפי השכר הממוצע במשק, והגם שהקטינה שם השתכיה למגזר שבו השכר הממוצע נמוך יותר מהשכר הממוצע במשק, נקבע כי הקטינה תפוצה בהתאם לשכר הממוצע במשק (וראו גם: ע"א 8380/03 **קרנית נגד עבדאלולי** (פורסם בנבו, 8.12.05); ע"א 9980/06 **עזבון אטינגר נגד עירית ירושלים** (פורסם בנבו, 26.1.09); וע"א 10670/05 **איש-ישיב חברה לביטוח בע"מ נגד מוסא אבו עגאג** (פורסם בנבו, 20.1.09); ע"א 5368/06 **הדר חברה לביטוח בע"מ נ' עז' המנוח תאבת חוסאם ז"ל** (נבו 10.05.2007)).
75. בית המשפט העליון ראה לסטות מעקרון השבת המצב לקדמותו גם לטובת **הערך של תקנת הציבור/טובת הכלל**, הפעם כלפי מטה. כך, בע"א 11152/04 **פלוני נגד מגדל חברה לביטוח בע"מ** (פורסם בנבו, 16.10.06), בית המשפט העליון קבע כי אין לפצות את התובע שם, אשר עקב תאונה נפגע כושרו המיני ולכן זקוק לשירותי ליווי בפיצוי ממוני בגין עלויות שירותי ליווי,

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392 XXX נ' XXX

וזאת, בין היתר, משעה שמתן פיצוי שכזה תומך בעקיפין בתעשיית הזנות הכרוכה במציאות
הישראלית בסחר בנשים שהיא תופעה שלילית ביותר; שכן קיימת סבירות גבוהה שהכסף הזה
יגיע לכיסם של אלה שנהנים מרווחי הזנות (וראו גם: ע"א 1068/05 **עירית ירושלים נגד מימוני**
(נבו, 14.12.06); ע"א 8877/04 **יריב כהן נגד יושאי רונן**, נבו, 22.1.07; וע"א 6058/06 **הפניקס**
הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' הילה אייקין (נבו 02.07.2008)).

76. בית המשפט העליון היה נכון לסטות מעקרון השבת המצב לקדמותו גם כדי לקדם **הרתעה**
יעילה, במקרים שבהם קיימת אכיפת חסר ותת הרתעה וזאת במטרה לשרת את ערך היעילות
(הגדלת הרווחה המצרפית), הפעם תוך סטיה מהעקרון כלפי מעלה. הדוגמה לכך היא פסק
הדין ברע"א 1700/10 **אבי רועי דוביצקי נ' ליאב שפירא** (נבו 20.05.2010), שם דובר בפרסום
מתחזה בשם התובע ופוגעני שהציגו כמבקש שירותי מין מקטינות, ובנסיבות שבהן הוברר כי
לא מוגשות תביעות בגין פרסומים מתחזים ופוגעניים כאלה, חרף העובדה שמפעיל האתר ציין
כי מתבצעים מספר פרסומים כאלה ביום, אך הם מוסרים במהירות לבקשת הנפגעים. בשל
הגישה הכלכלית למשפט ולקידום הרתעה יעילה, הפיצוי הוגדל ביחס לנדרש בהתאם להשבת
המצב לקדמותו.

77. בפסיקת בית המשפט העליון קיימת דוגמה לסטיה מעקרון השבת המצב לקדמותו גם **בשל**
חוסר יכולת כלכלית של הנתבע והבטחת קיומו בכבוד – אינטרס שהוא כלל חברתי - הפעם
כלפי מטה. **מקרה זה הוא הרלבנטי לענייננו**, והוא בא לידי ביטוי בע"א 89/04 **ד"ר יולי נודלמן**
נ' נתן שרנסקי (נבו 04.08.2008). באותו מקרה דובר בתביעה לפי חוק איסור לשון הרע, בגין
פרסום ספר על ידי נודלמן בן למעלה מ-330 עמודים, ברוסית ובעברית, ששמו "שרנסקי בלי
מסכה", על נתן שרנסקי, אז, שר בממשלה וח"כ, הכולל דברי ביקורת חריפים ביותר על
שרנסקי, הנוגעים לאופיו ולדמותו, לאורחות חייו האישיים, ולאופי פעילותו הציבורית במהלך
כל השנים. בין היתר, מייחס הספר לשרנסקי פעילות כסוכן שירותי המודיעין הרוסיים,
האמריקאיים, והישראליים; ייצוג בחשאי של האינטרס הערבי והפלשתיני; קשרים עם
פושעים פליליים בעת היותו במחנות מאסר ובתי סוהר, פעילות כמלשין בשירות גופי הריגול
הסובייטיים, וטיפוחו על ידם בכל השנים בהם הוחזק בבתי סוהר; כן מייחס הכותב לשרנסקי
קשר למאפיה הרוסית; הספר מצייר את שרנסקי כ"בן טיפוחים" של השלטון הסובייטי, ושל
שירותי הביטחון של ברית המועצות (הק.ג.ב.). כמו כן הספר מייחס לשרנסקי אופי נכלולי,
התרפסות וכו'). בית המשפט קבע כי: "ספרו של המערער הוא **כתב שטנה**, השם לו למטרה
להרוס כליל את שמו הטוב ואת מעמדו הציבורי של המשיב. הוא חורג חריגה קיצונית מכל
אמת מידה סבירה של הבעת דעה הוגנת על האדם, ועל אישיותו, הן כפרט והן כאישיות
ציבורית. הדברים בפרסום מנוסחים ככתב אישום חריף, גדוש הגזמות והאשמות קיצוניות,
כתוב בלשון בוטה ושלוות רסן, שנועדה להשחיר את פניו של מר שרנסקי בהאשמות גורפות

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

שכל תכליתן להרוס את דמותו הציבורית ללא תקנה בלא אישוש כלשהו לאמיתות הדברים" (פסקה 36 לפסה"ד).

78. חרף זאת, כב' השופטת פרוקצ'יה החליטה להתחשב במצבו הכלכלי של הנתבע ולהפחית באופן מהותי את הפיצוי המגיע לנתבע, כאשר, הפעם השיקול החלוקתי הביא לסטיה כלפי מטה. כך, בית המשפט המחוזי פסק לנתבע שרנסקי 900,000 ₪ וכן 300,000 ₪ הוצאות משפט ו-75,000 ₪ פיצוי ל"ישראל בעליה" וסך של 15,000 ₪ הוצאות, וכל זאת בנוסף לצו מניעה קבוע באשר להמשך הפצת הספר וחיוב בפרסום עיקרי פסק הדין בתקשורת. בית המשפט העליון הפחית את הפיצוי לשרנסקי והעמידו על 500,000 ₪ והקטין את הוצאות המשפט לטובתו לסך של 150,000 ₪, ולא התערב בפיצוי ובהוצאות למפלגה, כמו גם בשאר הסעדים. הנימוק לכך היה: **"לבל יידחק אל מתחת לקו העוני"** (פסקה 67 לפסק הדין). מדובר כאמור בשיקול חלוקתי. השופטת פרוקצ'יה סברה שייחודיות הפיצוי בתביעת לשון הרע מאפשרת התחשבות במצב הנתבע כי דיני לשון הרע מאזנים בין הסעד התרופתי של השבת המצב לקדמותו לבין שיקולים של ענישה, הרתעה והטמעת מסרים חינוכיים בציבור. ולכן, כלשונה: **"התכליות האחרות המתלוות לסעדים בעולת לשון הרע הקשורות בפן העונשי-הרתעתי (סלידת החברה מהביטוי המשמיץ – מ.ב.) ובפן החינוכי פותחות בפני בית המשפט שער רחב לשיקולים מגוונים בתחום הסעדים בלשון הרע, המאפשרים ומצדיקים התחשבות בגורמים שונים החורגים משיקולי הטבת הנזק גרידא. בגדרם של שיקולים רחבים אלה ניתן לשקול, בין היתר, את זהותו של הפוגע, ולתת משקל יחסי למצבו האינדיבידואלי מבחינה אישית, כלכלית, והיקף יכולתו לעמוד בחובת הפיצוי המושתת עליו כמרכיב בהשגת תוצאה ראויה וצודקת, המגלמת בתוכה מכלול שיקולים, וחותרת לנקודת איזון ראויה לא רק בתחום האחריות אלא גם בתחום הנזק והסעדים. מבחינה זו, לא הרי פיצוי המושת על גוף כלכלי איתן, המסוגל לשאת בו, ואף לתמחר אותו בין סיכוניו, ולבטחו, לפיצוי המושת על אדם פרטי, דל אמצעים, הנדרש לפורעו משארת משאביו, לדרדרו לפת לחם ואף להוליכו לעבר הליכי פשיטת רגל. ההתחשבות בהיבט האינדיבידואלי במסגרת התכלית ההרתעתית-חינוכית שבסעדי לשון הרע מצדיקה, בין שאר השיקולים הרלבנטיים לפיצוי, גם מתן משקל יחסי ראוי למצבו של המפרסם, וליכולותיו הכלכליות והאישיות"** (פסקה 64 לפסה"ד; ההדגשה הוספה). בחריגה מעקרון השבת המצב לקדמותו בשל שיקולים חברתיים השופטת פרוקצ'יה מפנה לפסק הדין בעניין רים אבו חנא ולפלוגי נגד מגדל. היא קובעת: **"תורמת לגישה זו גם התפיסה הרחבה ההולכת ומתפתחת בדבר ההכרה בחשיבות ביצורן של זכויות חברתיות בחברה המודרנית, העשויה לחזק את הצורך במתן משקל מסוים בהערכת הפיצוי הלא ממוני גם למידת יכולתו הכלכלית של המזיק, לבל יידחק אל מתחת לקו העוני, וזאת בצד שיקולים רלבנטיים אחרים לענין הפיצויים. ואמנם, שיקולים חלוקתיים אינם זרים לדיני הנזיקין"** (פסקה 67 לפסה"ד; ההדגשה הוספה). כב' השופטת ארבל הצטרפה לפסה"ד. כב' השופטת נאור סברה שממילא הפיצוי שפסק בית המשפט המחוזי גבוה מידי בערכים

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

1 מוחלטים ויש להפחיתו לסכום שקבעה השופטת פרוקצ'יה וכי היא מבקשת להשאיר בצריך
2 עיון את השאלה אם ניתן להתחשב במצבו הכלכלי של הפוגע.

3
4 79. לטעמי, גם במקרה דנן, יש מקום לסטות מעקרון השבת המצב לקדמותו ולהפחית את הפיצוי
5 המגיע לתובע, וזאת, בשים לב למצבה הכלכלי הקשה של הנתבעת, כמו גם היותה אישה
6 XXXXXX... (ראו המסמכים שצורפו כמוצגים 1 ו-3 בתיק המוצגים מטעמה), והכל כדי לא
7 לדחוק אותה מתחת לקו העוני.

הסעדים בפסק הדין

8
9
10
11
12 80. על רק מכלול האמור, אני רואה בנסיבות המקרה להעמיד את הפיצוי לתובע שבו תחוייב
13 הנתבעת בגין כל 26 הפרסומים (פרסומים 2-27) על סך של 500,000 ₪.

14
15 81. בנוסף לפיצוי הכספי, ניתנים בזאת צווים, כמבוקש בתביעה, כדלקמן:

16
17 א. צו עשה לנתבעת המורה לה להסיר בתוך 14 ימים את הפרסומים הדיבתיים נגד התובע.

18
19 ב. צו מניעה האוסר על הנתבעת לחזור ולהכפיש את התובע בפרסומים.

20
21
22 82. בנוסף, אני מחייבת את הנתבעת בתשלום הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד לתובע בסך של 30,000
23 ₪. אציין כי גם סכום ההוצאות נפסק בהתחשב במצבה של הנתבעת.

24
25 83. סכום הפיצויים בסך של 500,000 ₪ והסכום בסך של 30,000 ₪ בגין הוצאות משפט ושכ"ט
26 עו"ד ישולמו על ידי הנתבעת לתובע בתוך 90 ימים, שאם לא כן ישאו הפרשי הצמדה וריבית
27 כחוק עד לתשלום בפועל.

28
29 84. המזכירות תעביר את פסק הדין לצדדים.

30
31 85. כמו כן, ב"כ התובע ימסור את פסק הדין לנתבעת ויגיש הודעה לתיק בדבר ביצוע המסירה
32 בתוך 5 ימים.

33 למעקב המזכירות.
34

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

03 יוני 2022

תלה"מ 19-12-58392-12 XXX נ' XXX

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18

86. התיק יסגר.

ניתן היום, ד' סיוון תשפ"ב, 03 יוני 2022, בהעדר הצדדים.

מיכל ברדנשטיין, שופטת